

Temat: Księżyc – towarzysz Ziemi (1h)

Wykład

<https://epodreczniki.pl/a/ksiezyc---naturalny-satelita/D15KDWgZa>

<https://www.youtube.com/watch?v=gc7Sv9NT0ZQ>

Notatka

- Księżyc jest naturalnym satelitą Ziemi, którego obieg wokół naszej planety wynosi około 27,3 doby. Tor ruchu Księżyca jest bardzo zbliżony do elipsy.
- Powierzchnia Księżyca pokryta jest warstwą rozdrobnionej skały. To rozdrobnienie jest efektem uderzeń meteorytów, opadania mikrometeorytów oraz kruszenia się skał w wyniku zmian temperatury.
- Informacje na temat budowy Księżyca uzyskano dzięki różnym projektom badawczym.
- Obserwowany kształt tarczy Księżyca zależy od wzajemnego położenia Słońca, Ziemi i Księżyca. Jego fazy są skutkiem ruchu obiegowego wokół Ziemi.
- Zaćmienie Księżyca zachodzi, gdy znajdzie się on w cieniu Ziemi.

Na powierzchni Księżyca występują kraterzy, które powstały na skutek zderzeń m.in. z meteorytami.	✓	✗
Jan Heweliusz sporządził pierwsze mapy powierzchni Księżyca dzięki współpracy z Galileuszem.	✗	✓
W każdym miejscu na Ziemi w tym samym czasie obserwowane są różne fazy Księżyca.	✗	✓
Okres obiegu Księżyca wokół Ziemi wynosi 24 godziny.	✗	✓
Zaćmienie Księżyca można zaobserwować, gdy jest on w pełni.	✓	✗
Zaćmienie Księżyca nie zachodzi podczas każdej pełni, ponieważ orbita Księżyca jest nachylona pod określonym kątem do	✓	✗

Temat: Układ Słoneczny (1h)

Wykład

https://www.youtube.com/watch?v=0f_gB3MQsjU

<https://epodreczniki.pl/a/uklad-sloneczny/DpEjsLGGO>

Notatka

- Teoria geocentryczna powstała na podstawie obserwacji pozornych ruchów Słońca i innych ciał niebieskich, ale okazała się niezgodna z prawdą.
- Teoria heliocentryczna stworzona przez polskiego astronoma Mikołaja Kopernika prawidłowo wyjaśnia budowę Układu Słonecznego i miejsce Ziemi we wszechświecie.
- Układ Słoneczny składa się z centralnej gwiazdy Słońca, ośmiu planet krążących wokół niego i ogromnej liczby mniejszych obiektów.

	Prawda	Fałsz
Uczeni są absolutnie pewni, że nigdzie poza Ziemią nie ma życia.	✘	✔
W Układzie Słonecznym istnieją planety poza Ziemią, na których istnieje życie.	✘	✔
Ziemia jest wyjątkowa, ponieważ jest jedyną planetą skalistą w Układzie Słonecznym.	✘	✔
Nie mamy możliwości, aby stwierdzić na pewno, że nigdzie w kosmosie nie ma życia.	✔	✘
Ziemia jest wyjątkowa, ponieważ w Układzie Słonecznym tylko na niej panują warunki umożliwiające istnienie życia.	✔	✘

Ciekawostka

Niektóre z satelitów Jowisza i Saturna są wielkości małych planet. Nie są do nich zaliczane dlatego, że nie krążą wokół Słońca samodzielnie, lecz wokół innych planet. Inne, np. księżyce Marsa, są niezwykle małe i niewiele różnią się od zwykłych, choć ogromnych skał.

Ciekawostka

Na pewno znany ci jest termin „sztuczny satelita”. Stosuje się go wobec obiektów zbudowanych przez ludzi dla odróżnienia od satelitów naturalnych, które krążą wokół planet.